

بادشاہی دا اسلام کہ عوامی اسلام؟

(مُشتاک صوفی)

گُجھ چر پہلاں اک نویں پاکستانی مِزائل دا ناں ابدالی
رکھیا گیا۔ ابدالی؟ اٹھارویں صدی دا افغان جنگی سردار احمد
شاہ ابدالی، جس ہندوستان (پاکستان اُدوں ہندوستان ہی
سی) اُتے حملے کیتے۔ پنجاب توں دلی تائی اگ تے
خون دی کھیڈ کھیڈی۔ تباہی ہندواں تے سکھاں توں وڈھ
مُسلماناں دی ہوئی۔ احمد شاہ اُتے اوس دے سپاہیاں دی
لُٹ مار ایڈی بھرپور تے کھلرویں سی کہ پنجاب وچ
اکھان مشہور ہویا: کھادا پیتا لاپے دا باقی احمد شاہ
دا۔

ابدالی دے گھڑسواراں توں کوئی شے نہ بچ سکی نہ مال ڈنگر،
نہ دانہ پھکا، نہ روپیہ پیسہ، نہ گہہ گوٹا، نہ عزت
آبرو، نہ جند جان۔ ابدالی فوج دی کیتی تباہی مگروں مُغل
شاہی دے سیاسی اُتے مائشی (آرتھک) ڈھانچے دیاں ڈھلیاں
چولاں مڈھوں ہل گئیاں۔ مائشی بھگہ ننگ تے سیاسی سماجی
اپہراتفری میچ گئی۔ مُغل شاہی دی ہاکمیت دا بہرم نُٹ
گیا۔ سکھ کساناں نوں اپنے جنگی سرداراں دی اگوائی بیٹھ
سیر کڈھن دا تاریخی موقع ملیا۔ اجیہے براجے حالات وچ
باہے بلھے شاہ آکھیا:

در گھلا حشر عذاب دا
بُرا حال ہویا پنجاب دا
سانوں ہاویئے دوزخ ساڑیا
کدیں آ مل یار پیاریا۔

احمد شاہ دے دھاوے مگروں بُلھے شاہ دے آکھن موجب پنجاب
نرا دوزخ ہی نہیں ہویا، دوزخ دا سبھ توں ڈونگھا حصّہ
بن گیا۔ سوال ہے کہ پنجابی مُسلمانان لئی اوناں دے گھر
نوں ہاویا دوزخ بناؤن والا، ساڈا پیرو کیویں بن گیا؟
اوہ افغانستان دا پیرو ہووے تاں ہووے کیونکہ اجوکا افغانستان
اوسے دی بادشاہی وچوں اُسریا۔ پر اوہ ساڈا کیویں بن
گیا؟ اوس دی لڑائی کسے ہندو راجے نال نہیں (ایہ وکھرا
سوال ہے کہ اک مذہبی ٹولے نوں دوجے مذہبی ٹولے اُتے
حملہ کرن دا انسانی اِکھلاکی حق دتا جا سکدا ہے) مگلاشاہی
نال ہوئی۔ جس نوں جڑھوں اُکھاڑن وچ احمد شاہ ابدالی
دا تاریخی رول ہے، جہنوں سارے تاریخدان مندے ہن۔

دوجا، ایہ اوہی مگلاشاہی ہے جس نوں ساڈی حاکم الیٹ
(اُپرلا تبکا) اپنا تاریخی ورثہ تے شانو شوکت بنا بنا
پیش کردی ہے۔ مغل کھانے، مغل عمارتوں، مغل باغ، مگلاشاہی
ادبواداب۔ اس دی اک مثال اسلام آباد وچ پرائیم منسٹر
سیکرٹیریٹ ہے جہڑا نواز شریف دے زمانے وچ اُساریا
گیا تے جہڑا مغل کِلہاں دی گھٹیا جہی نقل ہے، تے
پورے اسلام آباد دے اجوکے نویں لینڈسکیپ وچ اصلوں اوپرا
تے بیجوڑ لگدا ہے۔

ساڈی ایٹ اک کھیسے وچ مغل رومال رکھنا چاہندی ہے
 تے دوجے کھیسے وچ ابدالی خنجر۔ ایہ دوواں دے پاڑ
 توں ذہنی تے تاریخی طور تو خبرے بے خبر ہے، جاں خبرے سوچے
 سمجھے وچار دی نویں دکھالی ہے۔ آئے ولوں ساڈی ایٹ
 نے نویں مزائیل دا ناں ابدالی رگھ کے ہندوستان نوں
 تاریخی سینت راہیں سچھایا ہے کہ جنگ دی شکل وچ اوہ
 اوناں لئی ایہو جہی تباہی ثابت ہو سکدے ہن جہو جہی
 احمد شاہ ابدالی دے حملے توں ہوئی۔ پر جویں پہلاں آکھ
 چکے ہاں ابدالی حملے توں تباہی کس دی ہوئی؟ ہندواں دی
 جاں مسلماناں دی؟ ساڈی ایٹ نوں احمد شاہ دا حملہ
 بطور واقعہ دے یاد ہے پر واقعہ دے نال جڑے منفی مائینیاں
 توں اوہ اصلوں بیرواہ ہے۔ ایہ بیرواہی کوئی ذہنی بھل نہیں،
 ایہ نذریاتی چوکھٹے وچوں پیدا ہوئی عام زہنیت دی اک
 نویں دکھالی ہے۔

ساڈی ایٹ نوں (جس دی عمر اچے بہت چھوٹی ہے) آپنی
 طاقت دے اُسارے نوں تکرّا دکھاؤن لئی تاریخی بُنیاد دی
 لوڑ ہے جس نوں اوہ گزرے زمانے دے مسلمان حملہ اوراں دیاں
 تلواراں اتے گھوڑیاں دے سُمّاں وچوں لہدی ہے۔ اس دا
 اک سبب ایہ وی ہے کہ ساڈی ایٹ ساڈی لوکائی دی جائز
 نمائندا نہیں ہے کیونکہ اوہ کلونیگری (بستیواد) اتے ماضی
 (بیتے) پرستی دے منفی انگاں توں بنی ہے۔ ایہ نہیں کہ ساڈی
 لوکائی دے تاریخی طور تے جائز نمائندے نہیں پیدا ہوئے۔
 جائز نمائندے پیدا ہوئے پر اوہ شاید وکھرے قسم دے مسلم

احساس دی جھلک ہین جس وچ رواداری تے آپسی بچا دا
رنگ گوڑھا ہے۔